

Asia: VN/12404/2021

Lausuntopyyntö: Luonnos valtioneuvoston asetukseksi valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028

Lausunnonantajan lausunto

1. Palaute/kommentit luvusta 1

4 §: Edelliseen asetukseen verrattuna tässä on jätetty pois vaikutus yritysten käynnistämiseen ja uudistamiseen. Esitämme, että on hyvä säilyttää ”käynnistämiseen” alkavien yritysten tukemisen kannalta ja uudistaminen tuotekehityshankkeiden tukemisen kannalta? Ne voivat sisältyä luokkaan ”kasvu tai kansainvälistyminen”, mutta asiakkaille olisi syytä korostaa avustuksen myöntämisen käyttökohteita selkeämmin.

6 § Palkkakustannukset

Tukikelpoisuusasetuksen 6 §:n 4 ja 5 momentit muuttavat huomattavasti nykyistä käytäntöä yrityksen kehittämisavustushankkeissa. Työajanseurannan vaatimuksesta luopumisen voidaan nähdä korostavan enemmän olemassa olevan henkilöstön kuin uusien työntekijöiden palkkakustannuksia ja uuden osaamisen hankintaa yritykseen. Nykyinen käsikirja ja käytäntö ovat korostaneet uusien henkilöiden palkkaamista ja siten uuden osaamisen saamista yrityksiin. Lisäksi on huomioitava, että tehtävien prosenttiosuudet voivat myös muuttua hankkeen aikana. Mikäli hankkeessa on paljon osaaikaisesti hankkeelle työtä tekeviä henkilöitä, tulee tällöin kiinnittää erityistä huomiota tulosten asettamiseen ja seurantaan.

2. Palaute/kommentit luvusta 2

Asetuksen perustelumuihosta tulisi avata EU-ohjelman suuryrityksen myöntämisedellytykset kuten aikaisemminkin. Onko suuryritysten tukemista rajattu uudessa ohjelmassa?

Vanha asetusmuistio: Tämä myöntämisehto liittyy siihen, että Suomen rakennerahasto-ohjelmassa on otettu huomioon Euroopan aluekehitysrahastoa koskevan asetuksen (EU) N:o 1301/2013 3 artiklan 1 b) -kohta, jonka mukaan suurten yritysten tuotannollisia investointeja on mahdollista

tukea silloin, kun kyse on tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja innovoinnin investointiprioriteetista tai kun kyse on vähähiiliseen talouteen siirtymisen tukemisen investointiprioriteetista.

Kaikki suurten yritysten tukemiseen liittyvät ryhmäpoikkeusasetuksen kriteerit sekä rakennerahasto-ohjelmaan mahdollisesti sisältyvät kriteerit tulisi tuoda selkeästi esille asetuksen perustelumuihostiossa.

Ryhmäpoikkeusasetuksen osalta perustelumuihostiossa tulisi näkyä seuraavat kohdat:

14 artikla

Kohta 6

Hankittujen omaisuuserien on oltava uusia, paitsi kun on kyse pk-yrityksistä ja toimipaikan ostosta.

Kohta 8.

Aineeton omaisuus voidaan ottaa huomioon laskettaessa investointikustannuksia, jos se täyttää seuraavat edellytykset: a) sitä on käytettävä ainoastaan tukea saavassa toimipaikassa; b) sen on oltava poistokelpoista; c) se on ostettava markkinaehdoin kolmansilta osapuolilta, jotka ovat ostajasta riippumattomia; ja d) sen on sisällyttävä tuensaajayrityksen varoihin ja liityttävä hankkeeseen, jota varten tukea myönnetään, vähintään viiden vuoden ajan tai kolmen vuoden ajan, kun kyseessä on pk-yritys. Suurten yritysten tapauksessa aineettoman omaisuuden kustannuksista tukikelpoisiksi katsotaan ainoastaan enintään 50 prosenttia alkuinvestoinnin tukikelpoisista kokonaiskustannuksista.

13 § Hyväksyttävät kustannukset ja prosenttimääräinen korvaus kehittämistoimenpiteissä

ELY-keskus esittää lisättäväksi pykälän kohtaan 3 myös kansainvälisille virtuaalisille messuille osallistumisen kustannukset

Ulkomaan matkojen kustannukset perillä matkakohteessa on tarkoituksenmukaista sisällyttää flat rate-kustannuksiin

14 § Hyväksyttävät kustannukset ja prosenttimääräinen korvaus investoinneissa

“Koneiden ja laitteiden” sijasta tulisi siirtyä käyttämään termiä “koneet ja kalusto”. Kirjanpidossakin käytetään nimitystä koneet ja kalusto. Esim. matkailuhankkeissa usein investoidaan pitkäaikaiseen palvelujen tuototokalustoon, kuten esim. ohjelmapalvelukalustoon, majoituskalustoon ja ravintolakalustoon. Myös valmistavan teollisuuden yritysten investoinnit voivat sisältää pitkäaikaista kalustoa, jotka eivät ole koneita tai laitteita.

Mikäli koulutus- ja rahtikulut sisältyvät prosenttimääräisenä korvattaviin kustannuksiin, aiheuttaako se sen, että maksatuksessa tulee tarkastaa investointien kuittikopiot?

Hyväksytäänkö rahtikulut välittömänä investointikustannuksena vai välillisissä menoissa?

3. Palaute/kommentit luvusta 3

20 § Rakentaminen ja sen kuluista hyväksyttävänä kustannuksina ovat uusia nykyiseen verrattuna. Ovatko ne relevantteja vai jäävätkö jääkö kuolleiksi kirjaimiksi? Yhtäkkiä on vaikea kuvitella, mitä voitaisiin hyväksyä rakennus-/muutoskohteeksi. Toimintaympäristön kehittämisavustuksessa investointien osalta käytännössä on kyse kone- ja kalustohankinnoista.

4. Palaute/kommentit luvusta 4

21 §: Asetuksessa tulisi ottaa tarkemmin kantaa siihen kohdistetaanko de minimis -tuki aina tuen saajalle vai voiko de minimis-tuki kohdistua hankkeeseen mahdollisesti osallistuville yrityksille.

23 §: Muutospäätöksessä on jatkossa määriteltävä muuttuneesta hankkeesta aiheutuvien kustannusten tukikelpoisuuden alkamispäivä, jota aiemmin ei ole tarvinnut tehdä. Tämä vaatii jatkossa hyvää tiedottamista päätöksenteon yhteydessä ja täsmällisyyttä asiakkailta.

Muuta palautetta asetusluonnoksesta

Asetusluonnos sisältää useita viittauksia muuhun lainsäädäntöön. Viittauksien kohteena olevien asetusten muutoksista on informoitava välittäviä toimielimiä. Prosenttimääräinen korvaus on kuvattu melko monimutkaisella "lakimieskielellä". Asetusta tulkitsee laaja joukko ihmisiä, joilla ei ole lakikoulutusta. Tästä syystä ao. kohtia voisi yksinkertaistaa. (Hankkeen muista kuin 1 momentissa tarkoitetuista kustannuksista hyväksytään avustuksen perusteeksi 7 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen hyväksyttävien välittömien kustannusten yhteismäärästä (prosenttimääräinen korvaus).

Liimatta Jonas
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Virtasalo Eija
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus